

Otvorený list prezidentovi Slovenskej republiky

Prezident Slovenskej republiky
Peter Pellegrini

Kancelária prezidenta Slovenskej republiky
Štefánikova 2
811 05 Bratislava

V Bratislave 21. mája 2025

Vážený pán prezident,

obraciame sa na Vás ako občania a občianky Slovenskej republiky, ktorí a ktoré pracujú v oblasti umenia a kultúry, predovšetkým slovesného umenia. S hlbokým znepokojením a zahanbením sledujeme pôsobenie pána Gustáva Murína vo funkcii povereného riaditeľa Slovenského literárneho centra.

Počas vystúpenia na medzinárodnom knižnom veľtrhu Svět knihy v Prahe v sobotu 17. 5. 2025 pán Murín v pozícii riaditeľa SLC prezentoval názory, ktoré považujeme za krajne nevhodné, urážlivé a neakceptovateľné z pozície vedúceho predstaviteľa štátnej kultúrnej inštitúcie. Počas verejného podujatia označil feminizmus za totalitnú ideológiu, prirovnal ho k nacizmu a komunizmu, a zároveň nevhodným spôsobom zaútočil na pamiatku prezidenta Českej republiky Václava Havla, keď ho označil za „bábku cudzích mocností“. Po vystúpení pán Murín pokračoval vo svojej nevhodnej forme komunikácie, ktorá nebola zlučiteľná s jeho reprezentáciou Slovenskej republiky, a to útokmi na novinára a novinárku českého týždenníka Respekt.

Tento výstup nevzbudil len rozhorčenie publika, ale spôsobil aj vážnu reputačnú škodu Slovenskej republike. Ako riaditeľ štátnej inštitúcie, ktorej úlohou je reprezentovať slovenskú literatúru v zahraničí a podporovať kultúrny dialóg, pán Murín zlyhal na základnej diplomatickej a profesionálnej úrovni. O závažnosti reputačného dosahu svedčí aj list riaditeľa Medzinárodného knižného veľtrhu a literárneho festivalu Svět knihy Praha Radovana Auera, adresovaný ministerke kultúry SR Martine Šimkovičovej, v ktorom jasne uvádza, že si neželajú budúcu účasť Gustáva Murína na podujatí, a apeluje na ministerstvo, aby ho na festival viac neposielalo, ak mu záleží na dobrých vzťahoch českej a slovenskej kultúry.

Obraciame sa na Vás, pretože ministerka kultúry napriek sťažnostiam všetkých zamestnancov a zamestnankýň SLC nekoná, a to ani po tom, čo samotný odbor kontroly MK SR už pred mesiacom po dôkladnom preskúmaní skonštatoval, že Gustáv Murín na pozícii povereného riaditeľa SLC porušuje Zákonník práce, etický kódex, pracovný poriadok, organizačný poriadok, antidiskriminačný zákon a poškodzuje dobré meno SLC ako kultúrnej inštitúcie.

My, signatári a signatárky tohto listu, veríme, že kultúrna reprezentácia Slovenska má byť postavená na rešpekte, otvorenosti a odbornosti. Slovenské slovesné umenie si zaslúži dôstojné zastúpenie a takú reprezentáciu v zahraničí, ktorá napomáha budovaniu dôvery a spolupráce – nie ich narúšaniu.

Vyzývame Vás, pán prezident, aby ste zo svojej pozície rázne a zodpovedne zasiahli vo veci poškodzovania medzinárodnej reputácie Slovenskej republiky, ku ktorému dochádza v dôsledku vystupovania pána Gustáva Murína. Zároveň žiadame jeho okamžité odvolanie z postu riaditeľa Slovenského literárneho centra.

V tejto súvislosti považujeme za mimoriadne dôležité upozorniť na riziko, že by mohlo dôjsť k riešeniu situácie formálnym zlúčením Slovenského literárneho centra s inými, menšími kultúrnymi inštitúciami. Takýto krok by sme vnímali ako nesystémový a nevhodný, a preto ho dôrazne odmietame.

Sme presvedčení, že Slovenské literárne centrum je významná kultúrna inštitúcia. Žiadame Vás, aby ju viedla osobnosť, ktorá bude svojím profesionálnym pôsobením, hodnotovým ukotvením a verejným vystupovaním dôstojne reprezentovať Slovenskú republiku doma i v zahraničí.

S úctou

Ladislav Snopko, dramaturg, archeológ a bývalý minister kultúry SR

Veronika Šikulová, spisovateľka a knihovníčka

Dušan Dušek, spisovateľ

Alta Vášová, spisovateľka

Ivan Štrpka, spisovateľ

Ján Štrasser, spisovateľ

Jana Juráňová, spisovateľka a prekladateľka

Irena Brežná, spisovateľka a novinárka

Viliam Klimáček, spisovateľ a dramatik, riaditeľ divadla GUnaGU

Peter Zajac, literárny vedec a kultúrny historik

Silvester Lavrík, spisovateľ

Pál Závada, spisovateľ

Peter Juščák, predseda Asociácie spisovateľov Slovenska

Miroslava Vallová, prekladateľka, bývalá riaditeľka SLC

Mariana Čengel Solčanská, spisovateľka

Ivana Gibová, spisovateľka

Jana Beňová, spisovateľka

Tamara Šimončíková Heribanová, spisovateľka a publicistka

Koloman Kertész Bagala, vydavateľ slovenskej literatúry

Vladimír Michal, vydavateľ a kníhkupec, Artforum

Michal Hvorecký, spisovateľ

Monika Kompaníková, spisovateľka
Jana Cviková, vydavateľka a literárna vedkyňa
Eva Borušovičová, scenáristka, režisérka a spisovateľka
Lucia Molnár Satinská, jazykovedkyňa a prekladateľka
Ľuba Lesná, publicistka a spisovateľka
Tomáš Forró, spisovateľ a reportér
Ľubomír Burgr, divadelník a hudobník
Lucia Piussi, spisovateľka a hudobníčka
Lukáš Cabala, spisovateľ
Jana Juhássová, literárna vedkyňa a VŠ pedagogička
Zuzana Mojžišová, spisovateľka
Nicol Hochholczerová, spisovateľka
Soňa Uriková, spisovateľka
Uršuľa Kovalyk, feministická spisovateľka a dramatička, Divadlo bez domova
Dominika Moravčíková, spisovateľka
Veronika Hajdučíková, etnologička, dramaturgička, redaktorka
Mária Hejtmánková, kultúrna manažérka
Jana Vicenová, editorka
Zuzana Bargerová, kultúrna manažérka
OZ Mona Sentimental
Gabriela Magová, prekladateľka, redaktorka
Katarína Kucbelová, spisovateľka
Richard Pupala, spisovateľ
Ján Púček, spisovateľ a publicista
Simona Prokopec Fochlerová, riaditeľka ceny Anasoft litera
Marta Součková, literárna vedkyňa
Peter Darovec, literárny vedec a vysokoškolský pedagóg
Barbora Hrínová, prozaička, scenáristka, VŠMU
Alexandra Salmela, spisovateľka
Peter Milčák, spisovateľ a vysokoškolský pedagóg
Marek Hudec, spisovateľ
Slavo Sochor, vydavateľ, Literárna bašta
Michal Tallo, autor a prekladateľ
Tomáš Hučko, prekladateľ, publicista
Ivana Laučíková, režisérka a pedagogička
Weronika Gogola, spisovateľka a prekladateľka
Terézia Križková, dokumentárna réžia, strih
Magdalena Bystrzak, Ústav slovenskej literatúry SAV
František Malík, Bratislavský knižný festival
Michal Habaj, básnik a literárny historik
Alena Sabuchová, autorka, scenáristka
Dušo Martinčok, spisovateľ
Matúš Vizár, filmár a výtvarník
Andrej Kolenčík, filmový režisér, vizuálny umelec a výtvarník
kníhkupectvo Artforum Pezinok

Agda Bavi Pain, spisovateľ
Marián Milčák, vysokoškolský pedagóg
Richard Molnár, kníhkupec
Eva Kenderessy, literárna vedkyňa a prekladateľka
Peter Valášek (Václav Kostelanski), spisovateľ
Peter Šulej, spisovateľ
Eva Urbanová Šimková, literárna vedkyňa
Miroslava Kuľková, spisovateľka
Daniela Kapitáňová, spisovateľka
Anikó N. Tóth, spisovateľka
Spolok Bázis
Silvia Rybárová, literárna vedkyňa
Pavol Weiss, dramatik a spisovateľ, galerista
Jakub Spevák, spisovateľ a scenárista
Mária Ferenčuhová, poetka a prekladateľka
Samuel Marec, prekladateľ a publicista
Ivana Hostová, literárna vedkyňa, prekladateľka, Ústav slovenskej literatúry SAV, v. v. i.
Mária Beňačková Rišková, autorka a editorka
Katarína Vargová, spisovateľka
Jana Slezáková, kultúrna manažérka
Maroš Volovár, stavebný historik
Jana Cviková, scenáristka, spisovateľka
Peter Balko, scenárista a spisovateľ
Ivana Taranenková, literárna vedkyňa
Katarína Kerekesová, režisérka
Tereza Oľhová, scenáristka a spisovateľka
Martina Slúková, scenáristka
Tímea Beck, prekladateľka
Jana H. Hoffstädter, vydavateľka
Dušan Vicen, dramatik a režisér
Zuzana Panák Husárová, poetka, pedagogička, teoretička
Barbara Sigmundová, prekladateľka a redaktorka
Lucia Halová, prekladateľka a redaktorka
Milina Svítková, prekladateľka, redaktorka a kultúrna manažérka
Tomáš Ulej, aforista
Dominika Šušolová, prekladateľka
Martin Plch, vydavateľ
Barbora Vinczeová, učiteľka a prekladateľka
Zuzana Močková Lorková, prekladateľka a pedagogička
Mária Rafajdusová, prekladateľka
Mária Koscelníková, prekladateľka
Lucia Pašková, cofounder, Büro Milk
Veronika Majerová, prekladateľka
Ivana Roháčová, prekladateľka a redaktorka
Eva Palkovičová, Ústav slovenskej literatúry Slovenskej akadémie vied

Nataša Hudcovičová

Mária Bátorová, literárna vedkyňa a spisovateľka

Linda Magáthová, prekladateľka, OZ DoSlov

Zuzana Procházková, prekladateľka

Veronika Goldiňáková, prekladateľka

Lucia Harčárová, prekladateľka a tlmočníčka

Zuzana Dodoková, prekladateľka

Lívia Kodajová, interná doktorandka, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Juraj Koudela, vydavateľ

Zuzana Bátorová Vahančíková, prekladateľka umeleckej literatúry a redaktorka časopisu

Verzia

Anna Švidroňová, redaktorka a prekladateľka

Renata Deáková, prekladateľka

Vanda Gábrišová, dizajnérka

Bibiána Lieskovanová, prekladateľka a tlmočníčka

Katarína Kvoriaková, prekladateľka

Marie-Theres Cermann, prekladateľka